# Vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmän kokous

Aika 20.5.2024 klo 9.00–14.30

Paikka Hybridikokous: Kurikka ja Teams

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | X | Karoliina Laakkonen-Pöntys | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | | Vincent Westberg | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | X | Anssi Teppo | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | X | Heta Latvala | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | X | Helena Puro | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | | Anna Bonde | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | x | Anne Petäjä-Ronkainen | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | x | Kim Klemola | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | X | Tilda Rantataro | | |
| Pohjanmaan vesi ja ympäristö | X | Heli Jutila | | Marjut Mykrä |
| Turveteollisuusliitto | X | Rouhiainen, Elina | X | Leena Siltaloppi |
| Energiateollisuus r.y. | X | Ollila, Tapio | | Juha Koivula |
| Natur och Miljö r.f. | | Joel Lindholm | | Roosa Mikkola |
| Suomen Satamat ry | | Johanna Heinoja | | Kristian Mäki-Jussila |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/E | X | Pekka Tuomisto | | Harri Väisänen |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/L | X | Timo Liljamo | | |
| Suomen Vapaa-ajankalastajat | | Ojaharju, Juha | X | Jukka Kotola |
| MTK Etelä-Pohjanmaa | X | Kankaanpää, Timo | | Anna-Kaisa Jaakkola |
| MTK Keski-Pohjanmaa | | Jan-Ove Nyman | | Vesa Paavola |
| Suomen metsäkeskus | | Myllykangas, Nina | | Jaakko Liinamaa |
| Keski-Pohjanmaan liitto | | Laura Luusua | | Rekilä, Teppo |
| Pohjanmaan liitto (kirjaamo@obotnia.fi) | | Bonn, Christine | X | Riikka Asunmaa |
| Närings-, trafik- och miljöcentralen i Österbotten | X | Norrén, Frank | | Björkgård Lars |
| Österbottens fiskarförbund rf. | X | Anni Selenius | | Leif Kaarto |
| Elinkeinoelämän keskusliitto | | Saari, Kari | | Kai Nykänen |
| Etelä-Pohjanmaan liitto | | Väänänen, Mari | | Anttila, Susanna |
| Suomen vesilaitosyhdistys | | Väisänen, Minna | | Juha Kotiranta |
| SLL, Pohjanmaan piiri | X | Marjo Lehtisalo | | Heli Hämäläinen |
| Pro Agria Etelä-Pohjanmaa | | Juha-Matti Toppari | | Henri Honkala |
| Kalatalousviranomainen | | Nousiainen, Kyösti/Mika Sivil | X | Eeva Ruotsalainen |
| Suomen turkiseläinten kasvattajain liitto ry. | X | Kärjä, Hannu | | Jussi Peura |
| Metsähallitus | | Anette Bäck | | |
| Geologian tutkimuskeskus | | Salla Valpola | | Paalijärvi Miikka |
| Pro Agria Österbottens Svenska lantbrukssällskap | | Blomqvist, Mikael | | Simon Nässlin |
| Suomen Purjehdus ja Veneily | X | Erickson, John | X | Remahl, Peter |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MTK Metsälinja / Metsänhoitoyhdistykset | X | Syri, Mikko | | Nissinen, Markus |
| Luonnonvarakeskus | | Veneranta, Lari | | |
| Intresseföreningen för en levande skärgård | | Jonas Östberg | | Ralf Degerlund |
| Puolustusvoimat / Försvarsmakten | X | Vilkki, Briitta | | Anna Kralik |
| Lestijoen neuvottelukunta | | Riihijärvi Samuli | | |
| Perhonjoen neuvottelukunta | | Elisa Lindgren | | Närhi, Pia-Lena |
| Ähtävän-, Purmon- Kruunupyyn- ja Kovjoen nk | | Erkki Korpimäki | X | Kari Hongisto |
| Lapuanjoen neuvottelukunta | X | Jukka Kotola | | Mathias Backman |
| Kyrönjoen neuvottelukunta | X | Yli-Petäys, Mika | X | Hirvijärvi, Esa/Tiina Lyra |
| Närpiönjoen yhteistyöelin | | Mikaela Björklund | X | Anna-Kaisa Pusa |
| Isojoen ja Teuvanjoen neuvottelukunta | | Rantala, Paavo | | Kortesniemi, Hannu |
| Etelä-Pohjanmaan kalatalouskeskus | | Paloniemi, Marko | | Kallioniemi, Tapio |
| Ähtärin reitin vesistöyhteistyö | X | Minna Hakala | | |
| Keski-Pohjanmaan kalatalousalue | X | Elina Pusaa | | Michael Hagström |
| Järviseudun kalatalousalue | | Mikael Luoma | | Marko Paloniemi |
| Norra Kust-Österbottens fiskeriområde | X | Anni Selenius | | Lars Sundström |
| Kvarkens fiskeriområde | | Carina Rönn | | Johan Håkans |
| Lapuanjoen kalatalousalue | | Tauno Lampinen | | Tapio Kallioniemi |
| Kyrönjoen kalatalousalue | | Matti Järviharju | | Marko Paloniemi |
| Södra Kust-Österbottens fiskeriområde | | Erik Söderholm | | |
| Kristiinankaupungin-Isojoen kalatalousalue | X | Anni Selenius | | Paul Hautaviita |
| Österbottens Svenska Producentförbund | X | Susanne West | | Johanna Smith |
| Keski-Pohjanmaan kalatalouskeskus | | Elina Pusaa | | Mauno Korhonen |
| Öjanjärven säännöstely-yhtiö | | | | Petri Passoja |
| Suomen riistakeskus | | Mikael Luoma | | Janne Kotanen |
| Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto | | Pia Ratilainen | | |
| | | | | |
| Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus | | Jaana Rintala | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | X | Niina Hyttinen | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | X | Aliina Hyttinen | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | X | Robin Sjöblom | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | X | Leena Rinkineva-Kantola | | |
| Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus | X | Ari Koski | | |
| Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus | X | Jaana Rintala | | |
| Kurikan kaupunki | X | Riikka Koskela | | |

## 1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden esittäytyminen

Puheenjohtaja Karoliina Laakkonen-Pöntys avasi kokouksen 9.02.

## 2. Muistion tarkistajien valinta

Muistion tarkastajiksi valittiin Riikka Koskela ja Mikko Syri.

**3. Kurikan kaupungin terveiset /Stadens hälsning *(Anna-Kaisa Pusa)***

Anna-Kaisa Pusa kertoi Kurikan kaupungin terveiset. Kaupunki tarjoaa 19 500 asukkaalleen mm. maksuttoman varhaiskasvatuksen, uusia vuokra-asuntoja ja tontteja. Kaupungin alueella on isoja eläintiloja ja sillä on kiinnostusta biokaasutuotannon kehittämiseen. Jo neljällä tilalla on omaa biokaasutuotantoa ja tankkausasemat. Eri sektoreiden energiayhtiöt tuovat tuottoa kaupungille. Yksi merkittävistä, pitkään vireillä olleista hankkeista on Kurikan syväpohjavesihanke. Hanketta ja Kurikan geologiaa yleisesti esitellään lukio-opetuksessakin hyödynnettävällä sivustolla.

**4. Vesien- ja merenhoidon ajankohtaiset 2025 / Aktuellt i vatten- och havsvården 2025 *(Anssi Teppo ja Heta Latvala)***

Anssi Teppo esitteli vesienhoidon tehtäviä vuonna 2025. Paineiden arviointi on valmistumassa ja ekologinen luokittelu Pisara-järjestelmän kautta on käynnistynyt. SYKE ja LUKE laskevat biologisen aineiston indeksit valmiiksi ja ELY tarkistaa aineiston. Aiemmin ekologinen luokka on määräytynyt biologisen aineiston keskiarvon mukaan. EU:lta saadun palautteen vuoksi tila määräytyy jatkossa heikoimman biologisen tekijän mukaan. Veden laadulla ja hydromorfologisella aineistolla on tukeva merkitys luokittelussa.

Heli Jutila toi esiin merialueen biologisten indikaattoreiden puutteen merkityksen ekologisesta luokittelussa. Anssi Teppo oli samaa mieltä, että Perämeren indikaattoreita tulisi olla lisää. Ja lisäksi sellaisten jokien indikattoreita, joissa ei ole koskia. Myös tummumista kuvaavia indikaattoreita ei ole. Valitettavasti SYKEllä ja LUKElla resurssipulaa kehitystyössä. Lisäksi uudet indikaattorit vaativat integroinnin muiden Pohjoismaiden kanssa ja asian eteneminen on hidasta.

Heta Latvala kävi läpi toimenpiteiden toteuman vuosina 2022-20024. Esitys on sähköpostin liitteenä. Osa toimenpiteistä vesien tilan parantamiseksi on edennyt hyvin, mutta paljon on vielä tehtävää esimerkiksi happamuuden torjunnan, haja-asutuksen jätevesien käsittelyn, vesistökunnostuksen sekä maa- ja metsätalouden toimenpiteiden osalta.

Keskustelussa tuotiin esiin, että avohakkuiden määrä on kasvanut, koska puun hinta on tällä hetkellä korkea. Hakkuualueilta vapautuu runsaasti kiintoainetta ja ravinteita. Vesiensuojelurakenteilla on suuri merkitys.

**5. Vesienhoidon karttapalvelu/ Karttjänst för vattenvården ( EPOELYn vesienhoidon karttapalvelu) *(Aliina Hyttinen)***

Aliina Hyttinen esitteli uutta vesienhoidon karttapalvelua, joka on julkaistu 2024. Karttapalveluun on koottuna viimeisimmän vesienhoitosuunnitelman mukaista tietoa sekä muita vesienhoidon suunnittelun kannalta hyödyllisiä paikkatietoaineistoja avoimesti tarkasteltavaksi. Karttapalvelua kehitetään edelleen ja sen käyttöön ja aineistoihin liittyen toivotaan palautetta (aliina.hyttinen@ely-keskus.fi ja anna.bonde@ely-keskus.fi).

**6. Metsätaloudelle herkät vedet – aineiston valmistuminen/Vattendrag känsliga för skogbruk – bedömningsmaterialet klart *(Jaana Rintala)***

Jaana Rintala esitteli uuden metsätaloudelle herkkien vesien aineiston. Esitys on sähköpostin liitteenä. Kyseessä on paikkatietoaineisto, joka sisältää vesistökohteet, jotka on tunnistettu vesienhoidossa tai muussa suunnittelussa metsätalouden

vesistövaikutuksille herkiksi. Aineisto löytyy Paikkatietoikkunasta (Hydrografian alta tai sanahaulla ”metsätaloudelle herkät vesistöt”.

**7. Pohjaneva-hankkeen esittely/ Presentation av projektet Pohjaneva *(Ari Koski)***

Ari Koski esitteli Pohjaneva-hanketta. Esitys on sähköpostin liitteenä. Hankkessa etsitään ennallistettavia entisiä tuotantoalueita ja niille hanketoimijoita, suunnitellaan kohteille ennakkosuunnitelmia ja teetetään suunnitelmia sekä viestitään monikanavaisesti. Hanke jatkuu 31.12.2026 saakka. Etelä-Pohjanmaan osalta on edelleen 3 miljoonaa euroa käyttämättä. Varoja voidaan käyttää lisäksi maanhankintaan. Maanhankinnasta kiinnostuneita ostajia on, mutta myytäviä kohteita ei ole vielä löytynyt. Pohjanmaan alueella kohteita ei juuri ole, koska tuotantoalueiden määrä on erittäin vähäinen. Keski-Pohjanmaa ei liittynyt hankealueeseen.

**8. Rannikko-Pohjanmaan vesistökunnostusverkosto/Kustnätverket i Österbotten *(Heli Jutila)***

Heli Jutila esitteli Rannikko-Pohjanmaan vesistökunnostusverkoston toimintaa. Esitys on sähköpostin liitteenä. Verkoston tarkoitus on tehostaa rannikon vesistökunnostuksia, jakaa tietoa ja materiaalia ja koota yhteen alueen toimijoita ja asiantuntijoita. Verkosto on avoin ja maksuton. Verkostoon voi rekisteröityä sähköpostilla info@pvy.fi tai 044-7666129.

**9. Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan luonnon monimuotoisuusohjelma/ Programmet för naturens mångfåld i Österbotten och Södra Österbotten *(Robin Sjöblom)***

Robin Sjöblom esitteli LUMO-ohjelmaa. Esitys on sähköpostin liitteenä. LUMO-ohjelmassa mietitään sekä strategisia tavoitteita että konkreettisia toimenpiteitä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Tavoitteet ovat monelta osin yhtenevät vesienhoidon tavoitteiden kanssa.

Robin keräsi MENTI-kyselyllä tehoikkaimpia käytännön toimenpiteitä sisä- tai rannikkovesien luonnon parantamiseksi. Asiaan paneudutaan myös toimenpidetyöpajassa 18.6. Kutsu lähetetään YTR:lle.

Julkaisu Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan luonnon monimuotoisuusselvitys toimii vahvana taustana työlle. Ruotsinkielinen versio julkaistaan kesällä.

Leena Rinkineva-Kantola totesi, että LUMO-ohjelman toimeenpano ja seuranta alkavat ensi vuonna. Vesienhoidon toimintatapoja ja verkostoja käytetään hyväksi tässä työssä.

**10. RIWET-hankkeen kuulumisia maailmalta / RIWET-projektets hälsningar från världen *(Helena Puro ja Heli Jutila)***

Helena Puro esitteli RIWET-hanketta. Esitys on sähköpostin liitteenä. Hankkeessa kehitetään vesienhoitoon liittyvää yhteistyötä ja osallistumista sekä vaihdetaan parhaita käytänteitä eri maiden välillä. Tätä sovelletaan nyt soveltuvin osin mm. Ähtävänjoen vesivisiotyössä. 11.-12.6.2025 hankemaat tulevat tutustumaan Suomeen. Aiheena valuma-aluelähtöinen vesienhallinta ja kuomituksen vähentämiskeinot ja niihin liittyvä yhteistyö. Lisäksi hanketapahtumia on syyskuussa Puolassa ja marraskuussa Albaniassa.

Hanke kustantaa sidosryhmien edustajien matkat, mikäli joku on kiinnostunut lähtemään mukaan tapahtumaan.

Heli Jutila osallistui maaliskuussa hankkeen tilaisuuteen Valenciassa Espanjassa ja esitteli, mitä jäi käteen. Limne-säätiön toiminnassa on paljon yhtäläisyyksiä PVY:n toimintaan.

- Joki-isännöinti
    - Joki-isännöinnissä edistetään yhteistä vesiekosysteemien hoitoa ja käyttöä
    - Kunnat ja kaupungit ovat toimineet maankäytön suunnittelun roolissa jokivisioiden edistäjinä, omistajina ja tekemällä sopimuksia vesialueiden omistajien kanssa.
- Valuma-aluenäkökulma
    - vieraslaji järviruo'n hävittämishanke, jokipenkkojen vahvistaminen, tulvatasanteet, luontaisen kasvillisuuden säilyttäminen
    - kunnat mukana
- Vapaa-ehtoinen jokien seuranta
    - 1990-luvulta saakka, 60 000 henkilöä osallistunut
    - Suomessakin tulisi vakavasti miettiä vesiseurantojen laajempaa avaamista yleisölle; nykyisin lähinnä toivotaan ilmoituksia sinilevistä, vieraslajeista, lajeista ja näkösyvyydestä
- Ympäristökasvatus
- Hiilikompensaatio ja jokien ennallistaminen

Esityksen jälkeen tuotiin esiin kansalaisten oma vastuullisuus ruoppausten toteutuksessa. Ruoppauksia toteutetaan paljon lyhyellä varoitusajalla kelien salliessa ja ruoppausilmoituksia ei muisteta tehdä.

## 11. Aluehallintouudistuksen tilanne/Aktuellt om regionförvaltninsreformen*(Karoliina Laakkonen-Pöntys)*

Karoliina Laakkonen-Pöntys esitteli aluehallintouudistusta. Esitys on sähköpostin liitteenä. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus jakautuu 2026 alussa kolmeen virastoon: lupa- ja valvontavirastoon (LVV), Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskukseen (EP EVK) ja Lounais-Suomen elinvoimakeskukseen (LOS EVK). LOS EVKlla on 2 yksikköä EPOELYn alueella.

Todettiin, että YTR-toiminta, merenhoidon tehtävät ja mahdollinen ACWA-hanke siirtyvät todennäköisesti EP EVK:lle. EP EVK:n ympäristötehtävän osuus on pienempi kuin EPOELYllä (noin 3-4 henkilöä ja määräaikaiset).

## 12. Muut asiat/Övriga ärenden

Mikko Syri toi Jan-Ove Nymanin terveisiä Perhonjoelta. Joessa on tehty kalataloudellinen kunnostus, joka on aiheuttanut peltojen vettymistä. Nyman ottaa yhteyttä Kim Klemolaan yksityiskohdista.

## 13. Seuraava kokous /Nästa möte

Seuraava kokous pidetään syksyllä. Aiheista ja kokouspaikasta voi lähettää sähköpostista heta.latvala@ely-keskus.fi.

**14. Lounaspaikan ja iltapäivän vierailun läpikäynti / Presentation av lunchstället samt eftermiddagens program *(Anna-Kaisa Pusa)***

***15.*** **Kokouksen päättäminen /Avslutandet av mötet *(Karoliina Laakkonen-Pöntys)***

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.05.

**Liitteet:** Esitykset

| | | |
|---|---|---|
| **Muistion tarkastajat:** | Riikka Koskela | hyväksytty 1.7.2025 |
| | Mikko Syri | hyväksytty 28.5.2025 |